Fűszertartó palack - gyömbértartó

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 59.4.1-2
Alkotó:	Merzenbach, Marx
Készítés ideje:	1645
Készítés helye:	Augsburg; Magyarország
Jelzés:	fenekén augsburgi hitelesítő bélyeg és mesterjegy
Anyag:	ezüst; jáspis lapok; vérjáspis
Technika:	festett zománc
Méretek:	magasság: 13 cm talpátmérő: 11,5 cm

A 16. század végétől, Augsburg gazdasági súlyának, szerepének megnövekedésével egy időben a város ötvössége a műfaj egyik legfontosabb európai központja lett. A 17. század folyamán számos uralkodó és tehetős főúr augsburgi ötvösökkel készítteti dísztárgyait, nagy értékű ajándékait, melyeket a különleges értékű ritka matériák és a nemesfémek együttes felhasználása jellemez.

Ezt a gyakorlatot követte a korszak egyik legvagyonosabb magyar főura, gróf Nádasdy Ferenc is ingóságainak 1670-ben készült összeírása említ egy kisebb méretű, vörös jáspisból készült, egyik oldalán sérült edényt, amely minden bizonnyal azonos az itt bemutatott hasáb alakú, ezüst foglalatú, zománcdíszes fűszertar&shy tóval. A tárgy vélhetően a 17. század utolsó évtizedében került az Esterházyak fraknói kincstárába, melynek 1725. évi inventáriuma említi elsőként a fűszertartót: *Egy igen szép jaspis kübül való hat szegletesre metczett Ezüstbe foglalt aranyos sráfu palaczk*.

Marx Merzenbach egy hasonló, ám jóval később készült alkotását a müncheni Residenz kincstára őrzi.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. V.8. (Szilágyi András)
- Szerk.: Szilágyi András: *Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 112. (Csóka Veronika)
- Szerk.: Szilágyi András: *Hungary's heritage: princely treasures from the Esterházy Collection from the Museum of Applied Arts*. Paul Holberton, London, 2004. - Nr. 34.
- Szilágyi András: Adalék Nádasdy Ferenc (1623-1671) műkincseinek utóéletéhez. *Ars Decorativa*, 16. (1997). 1997. - 55-74:57.
- a kiállítást rendezte: Ács Piroska: *Augsburgi barokk ötvösmunkák*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1984. - Nr. 12.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum